

2024-08-29

Dnr NV-08013-23

Remissvar avseende Naturvårdsverkets förslag till nationell avfallsplan "Avfall i ett cirkulärt samhälle", samt avfallsförebyggande program "Sverige tänker efter – före!"

Näringslivets Producentansvar i Sverige AB (NPA) är en av Naturvårdsverket godkänd producentansvarsorganisation för förpackningar som är bildad för att möta nya krav i producentansvaret för förpackningar.

NPA ägs av branschorganisationerna Dagligvaruleverantörerna, Svensk Dagligvaruhandel, Svensk Handel, Sveriges Bryggerier och Sprit & Vinleverantörsföreningen och representerar därigenom en mycket stor andel av de företag som omfattas av producentansvaret för förpackningar.

NPA har en av Naturvårdsverket beräknad marknadsandel på ca 90 procent.

ÖVERGRIPANDE SYNPUNKTER PÅ BÅDA DOKUMENTEN

- Med nuvarande utveckling kommer Sverige sannolikt inte att nå ett flertal av nationella och internationella mål inom avfalls- och återvinningsområdet. För att spegla allvaret i situationen önskar NPA kraftfullare formuleringar i både plan och program.
- Vi anser att ambitionsnivån att "inspirera till handling", är för lågt hållen i förhållande till de samhällsutmaningar som dokumenten redogör för.
- Vi anser att dokumentens åtgärdsförslag skulle vinna på att prioriteras i relevans och dignitet (samt om möjligt med kvantifierad potentiell effekt av åtgärd) för att tydligare möta de största hinder och utmaningar som dokumenten redogör för.
- Vi anser att den nationella avfallsplanen och det avfallsförebyggande programmet uppfyller sitt syfte som översiktliga kunskapsdokument inom området.

SYNPUNKTER PÅ NATIONELL AVFALLSPLAN

- I Tabell 4 (sida 62) anser vi att volym för tillförd mängd plastförpackning (inklusive PET-flaskor med pant) 2022 bör revideras så att den samstämmer mer med den reviderade volym Naturvårdsverket rapporterade till Eurostat 2021 (407 409 ton tillförd mängd plastförpackning inklusive PET rapporterades 2021).

- Det övergripande målet med både plan och program är ett mer cirkulärt och resurseffektivt samhälle. Den nya förpackningsförordningen (2022:1274) syftar till samma sak, men dess krav på fastighetsnära insamling för samtliga materialslag, leder till orimligt höga insamlingskostnader för metallförpackningar, eftersom insamlingsvolymerna är små. Höga kostnader riskerar att leda till att producenter av kostnadsskäl övergår från cirkulära och fullt återvinningsbara förpackningar av metall till mindre, eller ej, återvinningsbara förpackningsmaterial av plast och papper.
- Vid regeringens implementering av EU:s nya förpackningsdirektiv (PPWR) anser NPA att det är av stor vikt att den avsedda harmoniseringen mellan alla länder bibehålls och att en överimplementering av direktivet inte görs.
- NPA anser att Naturvårdsverket har en nyckelroll i att redan idag tydligt informera och vägleda producenter om kommande krav i PPWR, för att motverka att producenter gör oinformerade val idag, som riskerar att inte uppfylla (alt strida mot) kommande krav i PPWR.
- Under rubrik "Åtgärder för förpackningsavfall" (sida 64) önskar vi en kompletterande åtgärd för Kommuner: "Vidta åtgärder för att öka hushållens utsortering av förpackningar".
- Under rubrik "Åtgärder för förpackningsavfall" (sida 64) önskar vi en kompletterande åtgärd för Konsumenter: "Sortera och lämna förpackningar till återvinning".
- Kap 9.1 "Styrmedel för kommunalt avfall, Beslutade men ännu ej införda" (sida 130) bör kompletteras med: "Från och med 2026 ska kommunen samla in utsorterat förpackningsavfall på torg och i parker, samt samla in plastförpackningar från andra populära platser."
- Gällande kapacitetsutredningens bedömning (kap. 7.2 samt bilaga 5) att Sverige har kapacitet att behandla och återvinna sitt avfall av papper och well så bedömer NPA att detta inte gäller pappersförpackningar. I dagsläget har Sverige kapacitet att behandla ca 50 % av insamlade pappersförpackningar, resterande pappersförpackningar exporteras för materialåtervinning. Andelen som Sverige har kapacitet att behandla kan förväntas minska med ökade insamlingsvolym till följd av fastighetsnära insamling.
- Under rubrik "Förslag på generella åtgärder" i Bilaga 6 föreslår vi att åtgärder för aktör "Kommun, länsstyrelse och annan offentlig förvaltning" kompletteras med en åtgärd för ökad myndighetstillsyn inom samtliga åtgärdsområden. Tillsyn är ett effektivt verktyg för att nå avfallsminskning och ökad återvinning.

SYNPUNKTER PÅ AVFALLSFÖREBYGGANDE PROGRAM

- Vid regeringens implementering av EU:s nya förpackningsdirektiv (PPWR) anser NPA att det är av stor vikt att den avsedda harmoniseringen mellan alla länder bibehålls och att en överimplementering av direktivet inte görs.
- NPA anser att Naturvårdsverket har en nyckelroll i att redan idag tydligt informera och vägleda producenter om kommande krav i PPWR, för att motverka att producenter gör oinformerade val idag, som riskerar att inte uppfylla kommande krav i PPWR.
- I Bilaga 3 föreslår vi en korrigerande text i Åtgärd 1 under rubrik Producentansvar då producentansvar för returpapper och tidningar upphävdes 1 januari 2022 (då Sveriges kommuner fick ett insamlingsansvar för avfallsmaterialet).
- Under rubrik "Förslag på generella åtgärder" i bilaga 6 föreslår vi att åtgärder för aktör "Kommun, länsstyrelse och annan offentlig förvaltning" kompletteras med en åtgärd för ökad

myndighetstillsyn inom samtliga åtgärdsområden. Tillsyn är ett effektivt verktyg i det avfallsförebyggande arbetet.

Med vänliga hälsningar

Henrik Nilsson
Chef Affärsutveckling & Samhällskontakter

NÄRINGSLIVETS PRODUCENTANSVAR